

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehuset Hjortkær 2022

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018.

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *slette*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

- Vi har i forbindelse med vores udvidelse, haft fokus på at styrke fælleskabet på tværs af afdelinger og stuer.
 - Vi har haft fokus på at styrke læringsmiljøet udenfor.
 - Vi har været nysgerrige på børnenes perspektiv ift. evaluering og dokumentation.
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

Vi har i Hjortkær fortsat arbejdet med vores projektorienteret arbejdsform. Denne gang har vi haft et fælles tema for hele huset. Temaet **natur, udeliv og science** har vi valgt på baggrund af vores Indsatsområde i vores tilsyn (Styrke læringsmiljøet udendørs) samt sidste evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

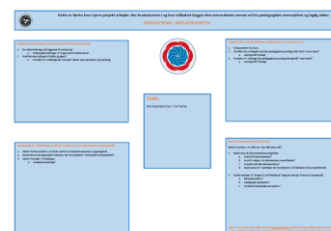
På en personalelærdag udarbejdede vi i fællesskab vores projekttema for det kommende år. Vi valgte denne metode for, at understøtte mesterlære og fællesskab. Personalets kompetencer nye som gamle kunne da supplere hinanden og inspirere hinanden gennem den daglige fordybelse i projekttemaet **natur, udeliv og Science**.

På baggrund af den dybdegående fordybelse på metaplan(projekttema), laves planlægningsskema for den kommende periode. Her er vores fokus at omsætte teorien til praksis med fokus på forberedelse og forudsigelighed for børn og voksne. Derudover prøver vi at "arbejde smart", således at vores dybdegående fordybelse på personalelørdagen gør, at vi kan "plukke" og læne os op af denne i udarbejdelsen af planlægningsskemaerne. Vi har refleksionsmøder hver 14 dag af ca. 2 timer. På disse skal vi også udvælge et hvad det er vi ønsker at blive klogere på og hvordan det skal dokumenteres undervejs. Til sidst skal evalueres ved hjælp af vores evaluering skema.

Vores metode er bl.a. inspireret af Reggio Emilia pædagogikken samt EVA's "evalueringscirkel", som sætter fokus på tre trin i en evaluerende pædagogisk praksis; 1) Fokus/Formål. 2) Undersøgelse/metode. 3) Analyse, læring og opfølgning. Vores udgave har disse 4 punkter; 1) formål. 2) praksis/aktivitet. 3) analyse. 4) anvendelse af ny viden.

Vores mål er, at vi forholder os nysgerrigt og reflekterende til vores praksis, med henblik på at udvikle og kvalificere vores pædagogiske indsats og dermed børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Vi har eksperimenteret med forskellige måder at synliggøre vores pædagogiske dokumentation (projekttema, planlægningsskemaer, erfaringer og refleksioner etc.) på stuen. Bl.a. ved at ændre vores refleksionsskema ud fra deisen "vi skal kunne kravle før vi kan gå". Skemaet har vi gjort enkelt og overskueligt med konkrete evaluerings spørgsmål.

Derudover har vi eksperimenteret med at forstøre projektarbejdet op på stuens tavler sammen med billeddokumentation og refleksioner.

I vores evaluering har vi særligt arbejdet/bøvlet med vores refleksionsskema på baggrund af projektskema og planlægningsskemaer. Vi er blevet endnu mere opmærksomme på, hvor vigtigt systematikken, motivation er. Dette er et fokus punkt der optager os og som vi ønsker at bliver klogere på.

Vi oplever, at det er en udfordring for meningsskabelse i forhold til vores evalueringskultur, at vi hovedsageligt dokumentere hvordan vi bagudrettet arbejder med den pædagogiske læreplan. Vi ønsker, at blive klogere på at "nørde" ned i praksis for, at blive klogere på hverdagens pædagogik fremadrettet

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

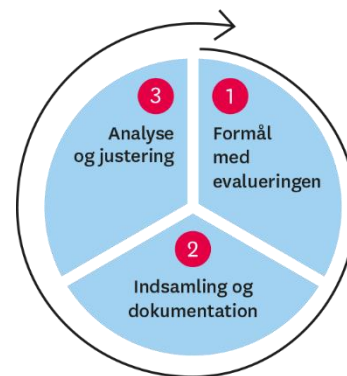
Den styrkede pædagogiske læreplan er udarbejdet med afsæt af input bl.a. fra personalemøder og en pædagogisk personalelørdag, hvor vi brugte metoden Ø'erne til at arbejde med DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN. Vi har både holdt sparringsmøder for de faglige fyrtårne lokalt og i område Syd.

I år har vi haft særligt fokus på det fælles arbejde med vores fælles tema, hvilket har betydet at vi har arbejdet mere på tværs i vores gruppearbejde. Vores fælles tema arbejde er lavet med beskrivelser af hvordan vi kan understøtte alle elementer i f.eks. blå og rød cirkel i aktiviteter inden for **natur**, **udeliv** og **science**. Stuernes ugeplaner har taget udgangspunkt i disse fælles refleksioner og aktivitets muligheder.

Derudover har vores pædagogstuderende arbejdet med hendes bachelor projekt ud fra vores fælles fokus på "uderummet som læringsrum" samt metoden børnemosaikker med fokus på inddragelse af børnespektivet i evaluering. Dette arbejde har involveret børn og voksne i huset og den ny viden er blevet delt på personalemøde.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Styrke det nye fællesskab på tværs

Hjortkær er blevet udvidet med 2 stuer, 1 vuggestue gruppe og en børnehave gruppe med opstart januar 2022 i midlertidige pavilloner. Vi har i den anledning lavet følgende tiltag/fokuspunkter for, at understøtte fællesskabet i det nye gamle Hjortkær;

- Omrokering af stuer.
- Fælles projekttema
- Aktiviteter på tværs

Styrke læringsmiljøet udenfor.

I forbindelse med tema om natur, udeliv og science havde vi fokus på krible krable dyr. Vi vil gerne evaluere virkningen af vores tiltag i forhold til at opnå vores læringsmål i projekttemaet.

Vi har valgt at fokusere på 3 læringstiltag;

- brug af opstartswoblere til samling
- udendørs redskaber til indsamling og undersøgelse
- indendørs laboratorium til fordybelse i mindre gruppe.

Børnenes perspektiv i dokumentation og evaluering.

Evaluering og dokumentation er de områder vi fortsat bøvler med og vi er stadig i udvikling i forhold til at finde en ramme der er gunstig både for personalet men også med henblik på inddragelse af børnenes perspektiver. En evaluering der tager udgangspunkt i børnenes stemmer, er i sidste ende den mest brugbare, da deres synspunkter kan være med til at klarlægge hvorfor vi lykkes eller hvorfor vi bør gribe det anderledes an.

I denne sammenhæng omhandler evalueringen som sagt inddragelse af børns perspektiver. I Bachelorprojektet belyses det at hele tanken bag af inddrage børns perspektiver er afhængig af særligt to ting.

- at man kan give slip på kontrollen
- at man tillægger børnenes perspektiver en betydning

Huset pædagogiske grundlag findes i inspirationen fra Reggio Emilia-pædagogikken og dette omfatter bl.a. et ressourceorienteret børnesyn. Dette er synligt i den pædagogiske hverdag ved at børnenes optagethed bliver omdrejningspunktet for hvilken vej et projekttema skal følge.

Der hvor udfordringen kan ligge er i at give slip og lade børnenes perspektiver være endnu mere styrende og dermed give plads til at børnene i højere grad sætter deres eget præg på den pædagogisk hverdag. I

den forbindelse skal personalet være klar på at afgive kontrollen over hvad udbytte bliver. F.eks. i forbindelse med en pædagogisk aktivitet.

F.eks. To legende piger afbrydes for at skulle deltage i en planlagt aktivitet i legepladsens køkkenhave. I eksemplet er der flere ting på spil:

- børnenes anvendelse af legepladsen og deres associationer ved at opholde sig på legepladsen
- børnenes legeunivers
- motivation
- personalets agenda vs. Børnenes agenda.

Kort fortalt viser eksemplet os at legepladsen er børnenes rum, som de forbinder med en palette af tilbud de kan vælge imellem. Det kan i den forbindelse være forstyrrende og forvirrende at der opstår SKAL-aktiviteter på legepladsen. Vi skal i forbindelse med dette og henhold til Reggio-Emilia tanken, overveje om aktiviteter på legepladsen ville fungere bedre som trækplasteraktiviteter – et tilbud – ligesom legezoneerne er tiltænkt. Børnene vil på denne måde kunne tilgå aktiviteterne, når de var motiverede herfor. Fin-der børnene ikke aktiviteterne tiltalende bør vi kaste blikket på børnenes optagethed igen og vurdere om vi har ramt ved siden af og skal gøre nogle justeringer.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relations skemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Styrke det nye fællesskab på tværs

- Omrokering af stuer.
- Fælles projekttema
- Aktiviteter på tværs

Vi har på personalemøder og stuemøder lavet evaluering af ovenstående tiltag. Vi har brugt vores løbende evaluerings skemaer samt spørgeskemaer med inspirationsspørgsmål til refleksionerne. Grupperne har vi sammensat på tværs af børnehave/vuggestue samt nye og gamle.

Styrke læringsmiljøet udenfor.

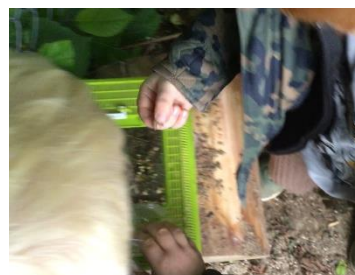
- Opstartswoblere:
Vi har gennem flere projekttemaforløb benyttet små film som er knyttet til temaet som en opstartswobler. Dette er med til at give børnene en fælles viden og referenceramme til projekttemaet. Vi benyttede film fra YouTube kanalen "naturnørd".

F.eks. Efter at have set naturnørd filmen om bænkebidere spørger de voksne ind til hvad som børnene lærte i filmen. En dreng på 4 år er meget hurtig til at svare "der findes mange forskellige bænkebidere og at der er nogle som kan rulle sig sammen som en kugle". Hvor kan man finde bænkebidere spørger den voksne? 3-4 børn svarer nærmest på samme tid. "De lever hvor der er fugtigt". Hvad betyder fugtigt spørger den voksne? "Det betyder vådt" svarer en af børnene.

- Udendørs redskaber:
Vi har på legepladsen indkøbt mange undersøgelses redskaber i form af indsamlingsspande med låg, terrarier, forstørrelsesglas mm. Redskaberne tages frem og børnene er hurtigt optaget af at

finde dyr. Vi har lært fra blandt andet opstartswoblerne og samtaler til samling om hvor man kan finde dyr (bænkebidere) udenfor. Redskaberne stilles frem til rådighed når vi er udenfor.

F.eks. En dag på legepladsen kommer 2 drenge hen til en voksen og siger "se hvad vi har fundet, bænkebidere og skolopendre" og viser nogle dyr i et terrarie. "Hvordan har I fundet dem? spørger den voksne. "Vi har fundet dem på byggepladsen under træstammerne". "Må jeg se hvordan I gør det?" spørger den voksne. Drengene viser hvordan man skubber træstammerne væk og de finder en bænkebidder mere, som kommer ned i terrariet. "Hvorfor tror I at bænkebiderne er under træstammerne? Spørger den voksne. "Fordi der er vådt og fugtigt og lidt mørkt. Det kan bænkebidere godt lide" svarer den ene dreng.

- Indendørs laboratorie:
I planlægningen af læringsmiljøet i forbindelse med krible krable temaet ønskede vi at skabe et fordybelsesrum til børnene hvor de kunne tage deres fundne dyr med til nærmere studering med forstørrelsesglas og se dem på storskærm via iPad og projektor. Vi havde en tese om at børnene ville have svært ved at fordybe sig om det på legepladsen og vi ønskede at skabe en ramme hvor vi som voksne for alvor kunne undersøge dyrene sammen med og ved siden af børnene.

F.eks. En gruppe drenge har et terrarie med mange krible krable dyr. Den voksne spørger om de har lyst til at tage dem med ind i lysrummet (laboratoriet) så de kan forstørre dem op på væggen. En af drengene svarer "nej vi skal finde flere dyr". Dette gentager sig ofte når de voksne tilbyder at tage dyr med indenfor.

F.eks. En måned efter vi er startet med at interessere os for krible krable dyr leger en gruppe drenge i lysrummet (laboratoriet). Drengene kravler rundt på gulvet og har en hule under bordet. Den ene dreng råber "mit skjold er virkelig stærkt, jeg er vild sej". En anden dreng siger "jeg kan rulle mig sammen, for jeg er en kugle bænkebidder". Drengene er i gang med en leg hvor de er krible krable dyr. Senere fortæller en af forældrene at hendes dreng derhjemme også er meget optaget af at slå kolbøtter, da han derhjemme leger kuglebænkebider.

Børnenes perspektiv i dokumentation og evaluering.

Undervejs i projektet er der eksperimenteret med forskellige former for dokumentation. Der har eksempelvis været ophængt skraldeposers med skrald børnene har samlet.

Også i denne sammenhæng kan man kigge nærmere på om måden vi dokumentere på. Under bachelorprojektet blev metoden "børnemosaikker" fra Danmarks evalueringsinstitut afprøvet og dette gav anledning til at se på dokumentation, samt evaluering fra en anden vinkel. Udgangspunktet for metoden er ligesom i Reggio-Emilia pædagogikken, at give slip. I bachelorprojektet blev metoden anvendt til at vise børnenes perspektiver på legepladsens muligheder for leg. De tog i den forbindelse billeder af de ting på legepladsen, de var mest optagede af. Billederne kunne derefter anvendes som dokumentation. Her kan billederne suppleres med at skrive børnenes udsagn ved siden af billederne.

Børnemosaikkerne kan også være tegninger, børneinterviews, video eller børnenes produkter. Evalueringen laves i denne sammenhæng sammen med børnene gennem en dialog omhandlende børnenes dokumentation.

Metoden kan også anvende til at dykke ned i børnenes nysgerrighed ved, at børnene samler ting de finder interessant på stuen, legepladsen etc. Og samler det i en kasse (skattekasse) og efterfølgende kan personalet spørge ind til børnenes valg.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøes betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Styrke det nye fællesskab på tværs

- Omrokering af stuer.
Vi valgte at rykke de 2 nye stuer ind i hovedhuset ud fra en tese om, at de nye stuer skulle være tæt på "Hjortkærs praksis". Vi brugte metoden "mesterlære". I vuggestuen valgte vi desuden at rykke en pædagog fra det gamle team til den nye stue som brobyggervoksen. Vi har kunne se, at dette har haft en positiv effekt for samarbejdet imellem de to stuer pga. brobyggeren havde en fælles viden og forståelse for begge stuers hverdag og praksis. Derudover har det gjort, at vidensdelingen af Hjortkærs pædagogiske fundament ikke kun foregik i de formelle rammer på P-møder etc., men også via den uformelle pædagogiske hverdags praksis og refleksion. I forhold til indretning af de nye som gamle stuer har det haft en stor positiv effekt af omrokeringen. Der kunne købes ind til de nye stuer og de kunne indrettes i ro og mag på forhånd pga. det var de eksisterende stuer i huset. Og de gamle stuer skulle da "bare" have rykket deres læringsmiljøer over i det nye med hjælp af flyttemænd.
I forhold til den gamle 2 års gruppe i pavillonen, har vi erfaret at afstanden i mellem pavillonen og hovedhuset har stor betydning på viden og samarbejde. Det kræver noget mere af os alle både i forhold til samarbejde imellem vuggestue grupperne og imellem de voksne på tværs af huset. Tilgængeligheden i forhold til hovedhusets køkken, motorikrum, kontor/leder og personalerum med oversigtsmappen er også påvirket af afstanden. Det var rigtigt prioriteret, at det var de gamle erfaringer, der skulle have den udfordring.
- Fælles projekttema
Ud fra evaluering på et personalemøde var erfaringerne, at det fælles tema i første omgang havde givet en indsigt i arbejdsmetoden og et fælles udgangspunkt for både nye og gamle at arbejde ud fra. Hverdagens arbejde med det fælles tema havde givet et fælles tredje at tale ud fra. Det havde også haft den effekt, at stuerne inspirerede hinanden på tværs af både stuer/afdelinger i både huset og pavillonen.
- Aktiviteter på tværs
Vi har erfaret, at vores aktiviteter som tirsdagsrock, fælles rytmik i vuggestuen og fælles aktiviteter i ugeplanen er vigtigt, for at understøtte fællesskabet i det større Hjortkær. De fælles oplevelser og erfaringer styrker kendskabet og trygheden til hinanden i børne- og voksenhøjde på tværs af stuer/afdelinger og imellem pavillonen og huset.

Styrke læringsmiljøet udenfor.

- Opstartswobler:

Vi har erfaret at børnene er meget optaget af og fanger utrolig mange af de informationer og fakta viden som bliver fortalt i filmene. Vi oplever at børnene i dette forløb har brugt deres viden fra woblerne og omsat den til handling på legepladsen, når de skulle finde dyr. Børnene har efterspurgt at se filmene igen, hvilket vi har gjort 4-5 gange undervejs i forløbet.

F.eks. En gruppe børn forsøger at finde regnorme på legepladsen. Jorden er tør og det har ikke regnet. Børnene søger automatisk ned bag ved skurene på legepladsen. De begynder at grave i jorden, som her er mere mørk og fugtig. Det er dog svært for dem at finde nogle orme. Lidt senere sidder de samme børn og graver i noget jord som er inde i et gammel bildæk. Børnene lykkedes her med at finde et par orme.

- Udendørs redskaber:

Vi har erfaret at nogle redskaber har været meget populære. Terrarierne med låg har hele tiden været i brug og børnene har generelt været gode og optaget af at finde dyr. Børnene har også benyttet sig af de små forstørrelsesglas som de har haft med rundt i deres søgen efter dyr. Vi har dog ofte fundet forstørrelsesglassene liggende ubenyttet forskellige steder på legepladsen. Dette kunne indikere at de ikke har været i brug så længe og så meget i børnenes leg og undersøgelse af dyrene. Det har været vigtigt med store mængder af små skovle og andre opsamlings redskaber, såsom spande mm. Vi har observeret at ofte har børnene været sammen 2-4 børn når de har fundet dyr. Nogle har været aktive i at finde og én har holdt terrariet. På den måde har de faktisk øvet sig i rollefordeling og samarbejdet fint. Vi har set at de store indsamlingsbakker har været gode redskaber til at skabe opmærksomhed om det fælles tredje.

F.eks. 6 drenge og 2 voksne er på sneglejagt i nærområdet. De voksne har medbragt en stor hvid bakke, hvor børnene kan putte deres snegle op i, så de sammen kan studeres. Børnene finder mange snegle og samler lidt græs ind til dem, som de ligger i bakken. Bagefter sidder børnene sammen med de voksne rundt om bakken og taler om sneglene. Nogle af børnene tager snegle op og undersøger dem nærmere.

Indendørs laboratorie:

Vi har erfaret, at vores børnegruppe ikke i fri leg opsøgte eller spurgte efter at bruge laboratoriet til undersøgelse og udforskning af dyrene. På trods af opfordringer, så var det kun enkelte af de større drenge fra Tycho Brahe stuen som var nysgerrig på laboratoriets muligheder i forhold til konkret at kigge på de dyr som de havde fundet.

Vi erfarede dog at børnene ofte legede med forstørrelsesglassene i deres frie leg inde i rummet. Vi oplevede at børnene talte om plakaterne af dyrene og at der opstod lege i rummet, som var relateret til temaet om krible krable dyr.

Vi har talt om at børnenes adgang til rummet var afhængig af at en voksen var med på sidelinjen og at denne mulighed måske ikke så ofte var tydelig. Vi har også reflekteret over om dyrene blev en del af børnenes leg på legepladsen og at det i legen og kulturelt ikke gav mening for børnene, at bringe dyrene med indenfor.

Børnenes perspektiv i dokumentation og evaluering.

Rammen omkring det pædagogiske uderum er så tydeligt i kraft af legepladsens indretning og personalets måde at agere på. Ved voksenstyrede aktiviteter med "deltagelseskrav" konflikter det med hvad vi i øvrigt signalerer til børnene at legepladsen tilbyder. Legepladsen viste sig gennem bachelorprojektet også at være omdrejningspunktet for børnenes sociale/venskabelige relationer på tværs af stuer. Vi kunne være nysgerrige på hvordan vi ikke forhindrer børnenes sociale interaktioner med hinanden på tværs af stuer, men åbner op for at aktiviteterne kan tilgås sammen med storebror/lillesøster/den bedste ven fra vuggestuen etc.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringscirklen.

Styrke det nye fællesskab på tværs

- Omrokering af stuer.
I forhold til vuggestuen skal vi fortsat være opmærksom på, at prioritere vores faste aktiviteter på tværs for at sikre den bedste brobygning/overgang og trygge relationer børn og voksne imellem. Vi kan se, at det udbygget samarbejde på tværs af de to 3-5 års stuer langsomt begynder, at finde nye fælles veje at gå, som f.eks. de fælles aktiviteter i ugeplanen. Både børn og forældre er blevet trygge ved alle de voksne på de 2 stuer samt har lege og relationer på tværs de 2 stuer. Dette nye vil vi fortsætte med.
- Fælles projekttema.
Det fælles projekttema skulle kun have været i opstarts året. På baggrund af vores erfaringer med et fælles projekttema, har vi besluttet at fortsætte med det i år 2023. Det at vi også bruger vores projekttema som det fælles tredje gør at vi kan inspirere hinanden og supplere hinanden med vores forskellige kompetencer.
- Aktiviteter på tværs.
Vi kan se at de fælles aktiviteter er limen i mellem os, og en nødvendighed i et hus af vores størrelse. Vi har ikke før dyrket de fælles aktiviteter på denne måde. I vores kommende årsplan har vi valgt, at have mange små forskellige tema uger f.eks. skralde uge, bag for en sag, olympiade etc.

Dette skal understøtte et Hjortkær!

Styrke læringsmiljøet udenfor.

- Opstartswobler:

Vi oplever, at når vi benytter en bog eller film som opstartswobler, bliver det nemmere for os som voksne at være nysgerrige sammen med børnene. Med udgangspunkt i det som vi har set fælles, er det nemt at stille spørgsmål og forfølge børnene spor ud fra, hvad de har opdaget og rettet nysgerrighed mod i wobleren. Opstartswobleren bliver et fælles tredje og giver børnene en fælles viden og referenceramme. Vi vil fortsætte med at inddrage film, bøger eller lign som opstart eller videns input, så vidt det er muligt.

- Udendørs redskaber:

Vi er blevet opmærksom på vigtigheden af tilgangen til gode redskaber. Der skal være nok og der skal være tydelighed omkring hvor man kan finde dem. Vi har talt om at vi kan være endnu bedre til at tydeliggøre hvor og hvornår man kan benytte redskaberne. Vi vil i planlægning af videre forløb stille spørgsmålet fast. Har vi nok og hvordan kan børnene tilgå redskaberne som skal bruges.

- Indendørs laboratorie:

Vi har erkendt at vi tydeligere skulle have introduceret børnene for mulighederne indenfor. Dette kunne f.eks. gøres ved flere forløb med opdelte børnegrupper, hvor de på skift skulle være i laboratoriet.

Vi er stadig nysgerrige på, hvordan vi kan skabe større sammenhæng mellem forløb inde og ude, så børnene på sigt mere frit kan benytte begge miljøer i deres hverdag. Hvordan tages indenfor med ud og omvendt? Det vil vi fortsat bøvle med i vores videre tænkning af læringsmiljøer.

Børnenes perspektiv i dokumentation og evaluering.

Vi skal blive bedre til at inddrage børnene inden et projekt starter. I virkeligheden handler det ikke om hvorvidt det er agurker eller tomater der skal plantes MEN i stedet om der overhovedet skal være en køkkenhave. Jo tidligere i processen børnene inddrages jo større er sandsynligheden for, at de vil føle ejerskab og motivation ved projektet.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Vi har inddraget FKU via vores 4 årlige møder. Der er de blevet præsenteret for arbejdet med den pædagogiske læreplan. Vi har haft forskellige drøftelser omkring hvilke tilbud der er i lokalmiljøet. Derudover har vi talt om hvordan vi kunne gøre FKU mere synlig i forhold til resten af forældregruppen, for at få hele forældregruppens perspektiv på hverdagens pædagogik.

Ud over det store fælles forældremøde, har vi haft korte forældremøder for stuen, med fokus på hverdagens arbejde med den pædagogiske læreplan. Vi har prøvet forskellige metoder som workshops, KAHUT og speeddating med refleksionsspørgsmål.

FKU har ikke været en del af denne evaluering, men emnet skal op på kommende FKU møde som led i de nye forældrekontaktforældres velkomst.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi har på baggrund af en evaluering på et personalemøde valgt, at fortsætte med at have et fælles projekttema for hele huset. Vi har oplevet, at vi blev inspireret på tværs af huset og gjorde at vi har endnu et fælles tredje.

Som noget nyt vil vi prøve at vores projekttema har fokus på vores pædagogiske fundament. Og hvordan Reggio Emilia spiller sammen med den pædagogiske læreplan. Dette giver os overordnet, et bredere spillerum. Aktiviteterne kan tage udgangspunkt i børnenes motivation, hvad de er optagede af samt hvad fælleskabet på stuen kalder på.

Vi kan som et ”nyt Hjortkær” genbesøge og skabe nye fælles veje ud fra Hjortkærs pædagogiske fundament. Formålet er at skabe et nyt ejerskab for alle nye som gamle.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi vil fastholde den projektorienteret arbejdsform og arbejde videre med vores ny justeret understøttende refleksionsredskaber samt projektskema/planlægningskema etc.

Vi lykkedes rigtig godt med vores daglige refleksioner over praksis og vi justerer praksis derefter. Derudover er vi gode til at "nørde" ned i første del af evaluerings cirklen via vores projekttema arbejde på metaplan. Vi har justeret vores planlægningskemaer, hvor vi oversætter teori til praksis. Vores udfordring er at sætte et meningsfuldt mål eller et spørgsmål vi vil have undersøgt og beskrive hvorledes vi skal systemtving indsamle relevant pædagogiske dokumentation. Vi har derfor forsøgt, at få lavet et mere tydeligt og enkelt planlægningskemaet.

Der hvor vi er særligt udfordret, er den sidste del; "analyse af systematisk dokumentation". Vi oplever, at vi i en hverdag med mange andre opgaver, ikke får evalueret skriftligt med en hyppighed, der giver os erfaring og rutine. Vi har erfaret, at vores evaluering ofte er bagudrettet. Dette medfører at vores evaluering ofte bliver en "skal opgave" i stedet for et redskab til at blive klogere på praksis.

Vi vil derfor fortsætte med at fordybe os i Hjortkærs projektorienteret arbejdsform, med en nysgerrighed på hvordan vi kan "arbejde smart". Vi vil have fokus på, at vores systematik skal være enkel og ligetil, således at vi får øvelsen/rutinen og systematikken på "rygraden".

Vi vil eksperimentere med forskellige måder at evaluere på. Vi vil gå på opdagelse i forskellige redskaber som reflekterende teams, fish bowl etc. Målet på sigt er, at vores evaluering giver mening og kvalificere vores praksis.

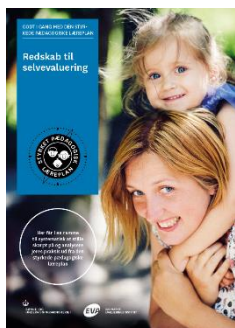
Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi har valgt at være nysgerrige på vores pædagogiske fundament samt evaluering og dokumentationsdelen. Vi vil til efteråret føre vores erfaringer ind i den pædagogiske læreplan. Derudover vil vi skrive nye praksiseksempler på, hvordan vi arbejder med den pædagogiske læreplan med fokus på den røde cirkel for også de nye 2 stuer.

Dette vil vi gøre over en personalelærdag, personalemøde samt refleksionsmøde etc., således at vi får tid til refleksion og fordybelse og give nye som gamle ansatte kendskab og ejerskab af arbejdet med hvordan det pædagogiske læringsmiljø i Hjortkær understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC